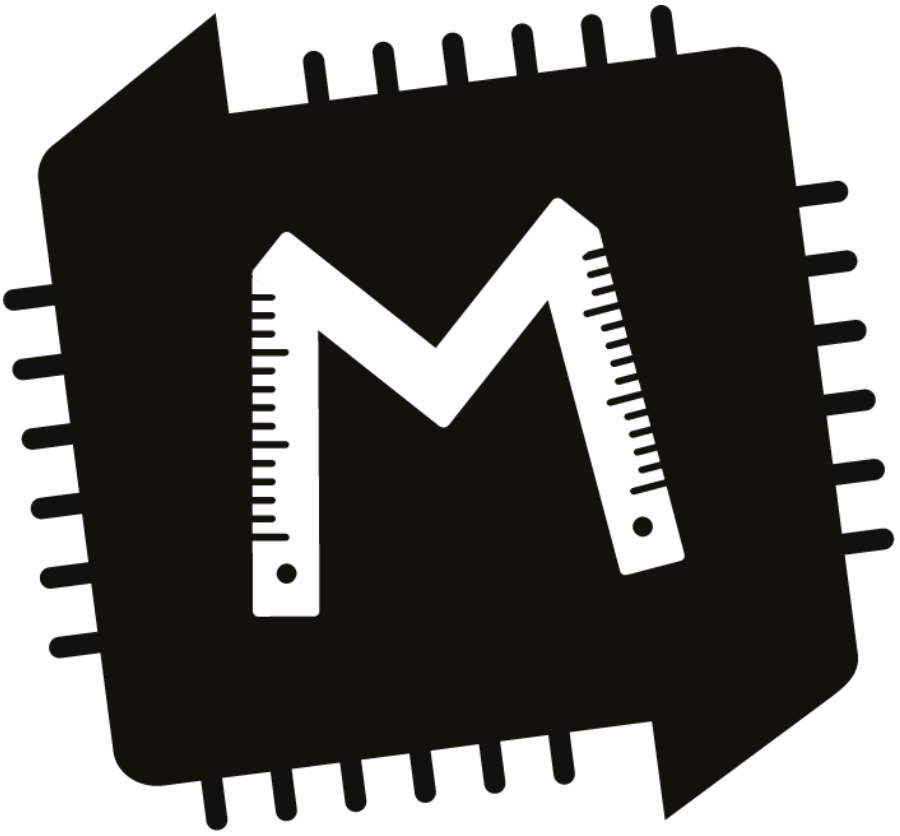

Zeefdruk met lijm

lowtech

Versie 1.0, April 2020
Deze handleiding werd ontwikkeld door Lies Warlop
voor Maakbib (STEM-partnerschap VLAIO)

en valt onder de Creative Commons licentie

www.maakbib.be
www.decreatievestem.be
www.vlaio.be/nl
www.stem-academie.be

Wat?

Tijd:
1u 30 min
Soort activiteit geschikt voor:

- **X kleine groep**
- **X Individueel**
- **X grote groep**

KORTE ABSTRACT
Zeefdrukken met gemakkelijk beschikbare materialen zoals lijm en nylonkousen.

Inhoud

- Materiaal
- Tools
- Stappen
- Weetje

Materiaal

- Nylon kousen
- Witte lijm
- Verf (textielverf indien je op textiel drukt) in de gewenste kleuren
- Papier
- Karton stukje / schraapertje

Tools

- Borduurring (groot genoeg voor de design die je wilt printen
- Verfborstels
- Permanente stift
- Schaar

Stap 1: Teken je design

	Teken je design op een blad. Ik ga twee keer zeefdrukken dus deel één is de boomstam, deel twee is de kruin. Inspiratie nodig? Leuke gratis templates kan je bv. hier vinden https://www.bobbinhood.com/free-downloads/free-templates

Stap 2: Ring klaar maken

	Materiaal: Nylon, borduurringen, witte lijm, verf borstel, permanente stift, papier, schaar
	Trek de nylonkous over de binnenste ring van de borduurring.
	Steek de buitenste ring over de binnenste zodat de kous vast zit.

	Knip 1 laag (de bovenste) weg.
	Nu heb je een borduurring met één laag nylon. Zorg dat het goed aangetrokken is!

Stap 3: Tekenen op nylon

	Nu gaan we de tekening overzetten op de nylon van de hoepel. Neem hier voor een permanente stift!
	Voila! Je kan dit ook doen bij je tweede ring voor het tweede deel.

Stap 4: Lijm toevoegen

	De lijm zorgt er voor dat de gaatjes in de nylon dicht zijn. Zo komt er enkel verf door de nylon waar er geen lijm is! Neem hiervoor PVA / witte lijm. Je kan het gemakkelijk aanbrengen met een verfborstel. Breng de lijm overal aan ROND de tekening, dus NIET OP DE TEKENING.
	Je kan zien dat de tekening op het papier enkel zichtbaar is door de boomstronk, waar er GEEN lijm is.
	Laat de lijm drogen. Dit kan even duren. Je kan het versnellen door een haardroger te gebruiken om het sneller te laten drogen.

Stap 5: Checken voor gaatjes / tweede laag

Wanneer de lijm droog is, houd de ring voor het raam om te zien of er nog gaatjes zijn.
Zoals je ziet zijn er hier wel nog een paar gaatjes.
Geef het nog een laag lijm om er voor te zorgen dat alle gaatjes dicht zijn rond de tekening.

Stap 6: Printen!

	Materiaal nodig: Papier Verf Hoepels Karton
	Plaats verf aan de rand (op de lijm). Zorg voor genoeg verf dat de hele tekening (opening) bedekt zal zijn, maar zorg dat het niet te veel is zodat het er niet onder uitloopt.
	Met de rechte kant van een stuk karton of plastieken kaart, zoals een bankkaart, schraap je de verf over de tekening (opening) heen. Je moet hier ook oefenen en uitproberen hoe hard of hoe zacht je moet duwen.

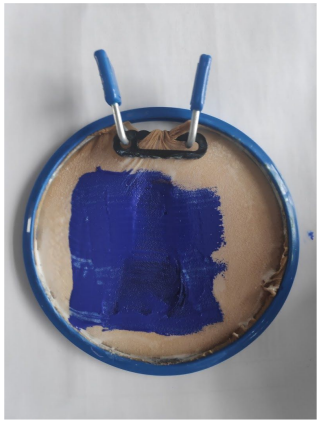	Wanneer de tekening bedekt is met verf, kan je de ring van het blad nemen. Doe dit voorzichtig.
	Wil je een andere kleur proberen? Is je nylon te vuil? Was het gewoon af! Opgelet! Je lijm kan loskomen, dus zeker controleren of je geen gaatjes hebt die je terug moet opvullen met lijm.

Stap 7: Experimenteer en probeer

Nu kan je je twee ringen samen proberen.
Druk eerst 1 ring af, en laat het drogen voordat je de tweede ring erop legt en ook gaat afdrukken.

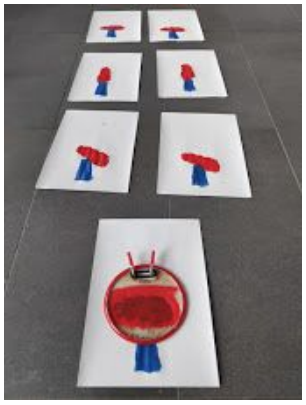

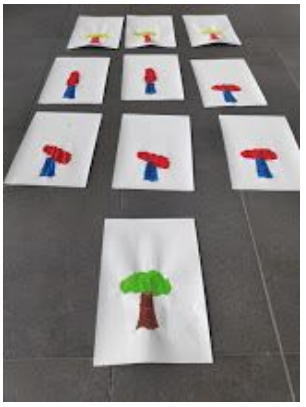

Nu kan je aan massaproductie doen en het blijven doordrukken in verschillende kleuren.

Stap 8: Op textiel

Het voorbeeld hier is een tote / calico zak, maar je kan dit op eender welk textiel doen.

Vergeet zeker geen karton tussen de lagen stof te steken zodat de afdruk niet door gaat naar de andere laag.

Dan ga je juist hetzelfde te werk als op het papier.
Laat het drogen met de karton zodat de verf alsnog niet een afdruk achterlaat op de onderste laag.

Vergeet zeker geen textielverf te gebruiken hiervoor.

Weetje(s)

Wat is zeefdruk eigenlijk?
Zeefdruk is een doordruktechniek dat gebruikt wordt bij affiches, kunstwerken en textielbedrukking.
Doordruktechniek wil zeggen dat je door iets drukt of duwt. In dit geval duwen we de verf door de gaas (nylon).
Het werd vroeger vooral gebruikt voor massaproductie. Dat wil zeggen dat je veel maakt van één iets.

Geschiedenis van de zeefdruk.
Oorsprong komt uit Azië waar het gebruikt werd om op zijde te drukken. Deze techniek werd dan meegenomen naar Europa waar we in Europa zijn begonnen met machines te maken om de druktechniek te gebruiken voor massaproductie.

Zeefdruk wordt gebruikt bij…

Kunstenaars zoals Andy Warhol
Hij produceerde kunst in zijn 'fabriek'. Hij wou een boodschap uitzenden over de massaproductie van materialen. Hij heeft niet één kunstwerk van een bepaald onderwerp, maar kon zijn kunst zo vaak reproduceren als hij wou door de zeefdruk techniek.

Posters en t-shirt voor massaproductie
Deze kunnen telkens hetzelfde kleur zijn, maar je kan ook enkele kleuren aanpassen voor wat variatie.
T-shirt werden ook bedrukt met deze techniek, vooral met de opkomst van merchandise van muziekgroepen.

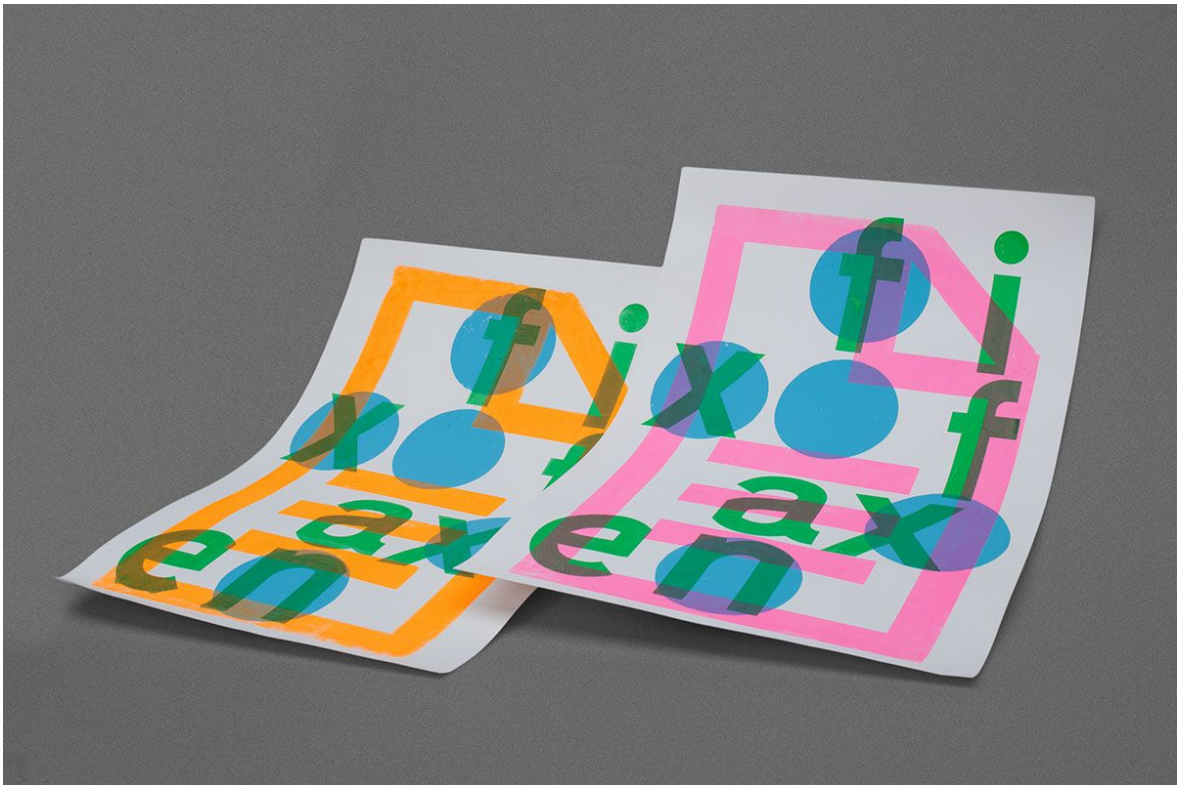

Zeefdrukken vandaag

Er wordt weinig nog met de hand gedaan maar het bestaat zeker. Hier is een voorbeeld van een manuele zeefdruk machine. Dit zal niet gebruikt worden voor grote oplages van posters, maar eerder voor een beperkte druk.

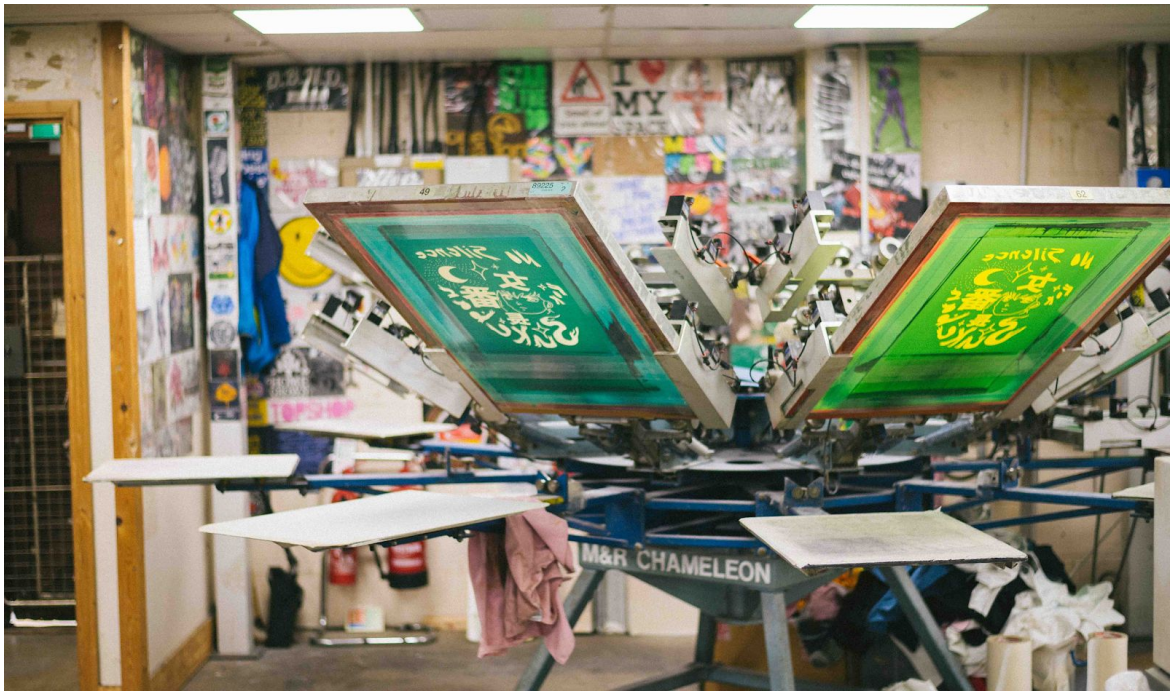

Nu gebeurt het allemaal automatisch. Dit is een voorbeeld van een automatische zeefdruk machine.

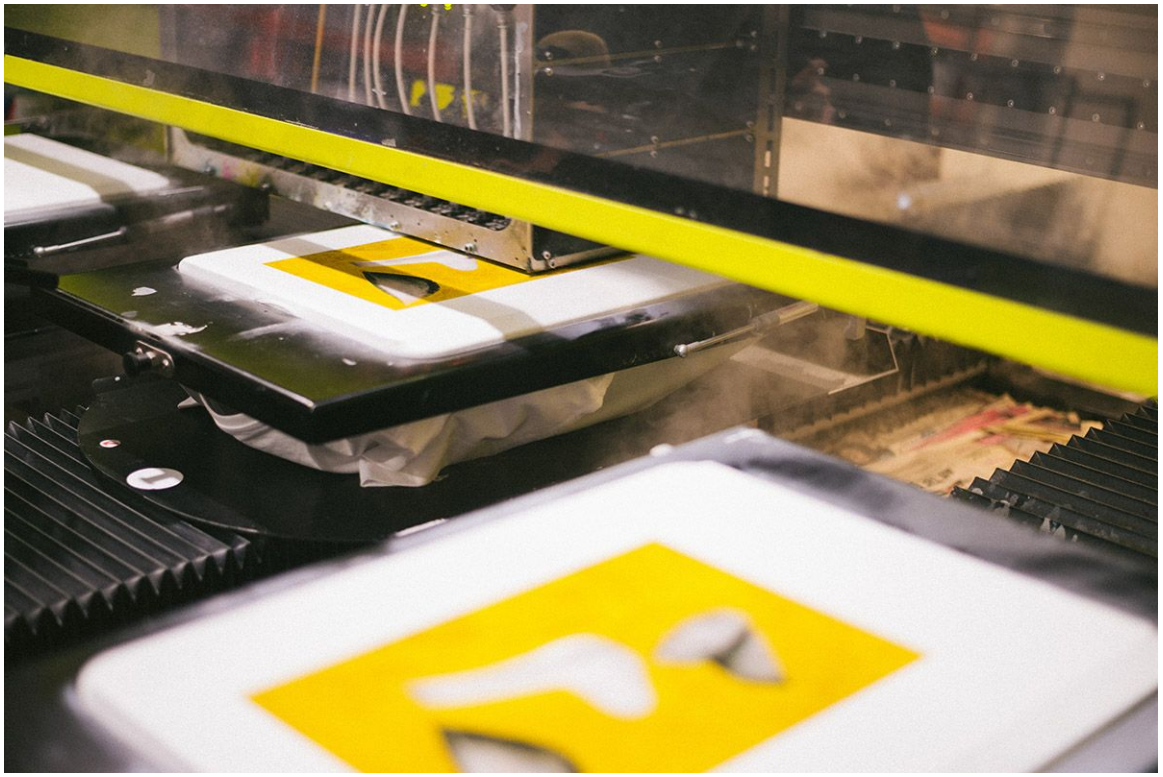

Bronnen

https://zeefdrukland.nl/Wat-is-zeefdruk
https://everpress.com/creator-toolkit/a-brief-history-of-t-shirt-screen-printing/
https://www.industriemuseum.be/nl/collectie-item/druktechnieken
https://mir-s3-cdn-cf.behance.net/project_modules/max_1200/d1f9db31448543.5651cdc24896d.jpg